



## Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2013 m. vasario 7 d.\*

„Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose — Teismo jurisdikcija civilinėse ir komercinėse bylose — Reglamentas (EB) Nr. 44/2001 — 23 straipsnio išaiškinimas — Gamintojo ir pradinio daikto pirkėjo sudarytos sutarties sąlyga dėl jurisdikcijos — Į sutarčių dėl nuosavybės perleidimo grandinę patenkanti sutartis — Galimybė panaudoti šią sąlygą prieš perpirkėją“

Byloje C-543/10

dėl *Cour de cassation* (Prancūzija) 2010 m. lapkričio 17 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2010 m. lapkričio 22 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

**Refcomp SpA**

prieš

**Axa Corporate Solutions Assurance SA,**

**Axa France IARD,**

**Emerson Network,**

**Climaveneta SpA**

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Tizzano, teisėjai M. Ilešič, E. Levits, M. Safjan ir M. Berger (pranešėja),

generalinis advokatas N. Jääskinen,

posėdžio sekretorė R. Šereš, administratorė,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2012 m. gegužės 3 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- *Refcomp SpA*, atstovaujamos advokatų P. Pedone ir A. Musella,
- *Axa Corporate Solutions Assurance SA*, atstovaujamos advokato B. Soltner,
- *Emerson Network*, atstovaujamos advokato A. Bénabent,

\* Proceso kalba: prancūzų.

- Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos G. de Bergues, B. Beaupère-Manokha ir N. Rouam,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir F. Wannek,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos S. Centeno Huerta,
- Europos Komisijos, atstovaujamos A.-M. Rouchaud-Joët,

susipažinęs su 2012 m. spalio 18 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,  
priima šį

### Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 12, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42; toliau – reglamentas) 23 straipsnio išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Refcomp SpA* (toliau – *Refcomp*), vienos šalies, ir *Axa Corporate Solutions Assurance SA* (toliau – *Axa Corporate*), *Axa France IARD*, *Emerson Network* (toliau – *Emerson*) ir *Climaveneta SpA* (toliau – *Climaveneta*), kitos šalies, dėl ieškovės pagrindinėje byloje, kaip gamintojos, atsakomybės pripažinimo Prancūzijos teismuose, kai ši remiasi jurisdikcija Italijos teismams suteikiančia sąlyga.

### Teisinis pagrindas

- 3 Kaip matyti iš reglamento 2 konstatuojamosios dalies, šio reglamento tikslas – „jurisdikcijos kolizinių normų civilinėse ir komercinėse bylose suvienodinimas“.
- 4 Reglamento 11 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „jurisdikcijos taisyklės turi būti ypač nuspėjamos ir pagrįstos principu, pagal kurį jurisdikcija paprastai priklauso nuo atsakovo gyvenamosios vietos, ir šiuo pagrindu jurisdikcija turi būti visada prieinama, išskyrus keletą aiškiai nustatytų situacijų, kuriuose [kuriuose] bylinėjimosi objektas arba šalių autonomija pateisinama kaip kitokia susijusi aplinkybė“.
- 5 Reglamento II skyriaus, susijusio su jurisdikcija, 2 skirsnyje „Speciali jurisdikcija“ esančiame 5 straipsnio 1 punkte įtvirtinta specialiosios jurisdikcijos taisyklė, pagal kurią vienoje valstybėje narėje nuolat gyvenančiam asmeniui kitoje valstybėje narėje byla dėl sutarties gali būti iškelta atitinkamos prievolės įvykdymo ar turėjimo įvykdyti vietos teismuose.
- 6 Reglamento II skyriaus 7 skirsnyje „Susitarimas dėl jurisdikcijos“ esančio 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Jeigu šalys, kurių vienos arba daugiau nuolatinė gyvenamoji vieta yra valstybėje narėje, yra susitarusios, kad valstybės narės teismas arba teismai turi jurisdikciją spręsti bet kuriuos ginčus, kilusius arba galinčius kilti dėl konkrečių teisinių santykių, minėtas teismas arba minėti teismai turi jurisdikciją. Tokia jurisdikcija yra išimtinė, jeigu šalys nebuvo susitarusios kitaip. Toks jurisdikciją suteikiantis susitarimas:

- a) priimamas arba paliudijamas raštu; arba

- b) priimamas tokia forma, kuri atitinka šalių tarpusavyje nustatytą praktiką; arba
- c) tarptautinės prekybos arba komercijos srityje priimamas tokia forma, kuri atitinka panaudojimą, apie kurį šalys žino arba turėjo žinoti, ir kurį tokioje prekyboje arba komercijoje plačiai žino ir vykdo sutarčių, susijusių su konkrečia prekyba arba atitinkama komercija, šalys.“

### **Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai**

- 7 Darbų vykdytoja *Doumer SNC* (toliau – *Doumer*) atliko Kurbevua (Prancūzija) esančio pastatų komplekso renovavimo darbus. Šios bendrovės draudikė yra Paryžiuje (Prancūzija) įsteigta bendrovė *Axa Corporate*.
- 8 Vykdamas šiuos darbus įdiegta kondicionavimo sistema. Viena šios sistemos dalis yra Italijoje įsteigtos *Refcomp* pagaminti kompresoriai, kuriuos iš šios įmonės nupirko ir surinko taip pat Italijoje įsteigta *Climaveneta*, o vėliau įmonei *Doumer* pardavė bendrovė *Liebert*, kurios teises dabar yra perėmusi *Emerson*. Pastarosios Prancūzijoje įsteigtos bendrovės draudikė yra taip pat Prancūzijoje įsteigta *Axa France IARD*.
- 9 Dėl kondicionavimo sistemos gedimų atlikus ekspertizę nustatyta, kad gedimus sukėlė kompresorių gamybos defektas.
- 10 *Axa Corporate*, sumokėjusi išmoką *Doumer* ir regreso tvarka perėmusi jos teises, kreipėsi į *Tribunal de grande instance de Paris* (Paryžiaus apygardos teismas), kad šis iš gamintojos *Refcomp*, surinkėjos *Climaveneta* ir pardavėjos *Emerson* solidariai priteistų patirtos žalos atlyginimą.
- 11 *Refcomp* užginčijo *Tribunal de grande instance de Paris* jurisdikciją remdamasi tarp jos ir *Climaveneta* sudarytos sutarties sąlyga dėl jurisdikcijos suteikimo Italijos teismams.
- 12 2007 m. sausio 26 d. nutartimi *Juge de la mise en état du tribunal de grande instance de Paris* (Paryžiaus apygardos teismo parengtinio tyrimo teisėjas) atmetė *Refcomp* nurodytą jurisdikcijos trūkumu grindžiamą pagrindą, o ji šią nutartį apskundė.
- 13 2008 m. gruodžio 19 d. sprendimu *Cour d'appel de Paris* (Paryžiaus apeliacinis teismas) patvirtino, kad *Refcomp* nurodytas nepriimtumo pagrindas atmestas pagrįstai. Jis nusprendė, kad tarp gamintojo ir tarpinio pardavėjo sudarytos sutarties sąlygos dėl jurisdikcijos negalima panaudoti prieš draudiką, regreso tvarka įgijusį perpirkėjo teises, nes, pirma, reglamente numatytos specialiosios jurisdikcijos taisyklės netaikomos ginčams, kylantiems tarp daikto perpirkėjo ir gamintojo, kurie laikytini kylančiais dėl delikto, ir, antra, perpirkėjas neakceptavo nagrinėjamos pradinės sutarties šalių sutartos sąlygos.
- 14 *Refcomp* pateikus kasacinį skundą *Cour de cassation* (Kasacinis teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:
  - „1. Ar daikto gamintojo ir pirkėjo sutarties, kuri yra Bendrijoje susidariusios sutarčių grandinės dalis, sąlyga dėl jurisdikcijos sukelia padarinių perpirkėjui remiantis [reglamento] 23 straipsniu, ir, jei taip, kokiomis aplinkybėmis?
  - 2. Ar sąlyga dėl jurisdikcijos sukelia padarinių perpirkėjui ir jo draudikams subrogacijos tvarka, nepaisant to, kad [reglamento] 5 straipsnio 1 dalis netaikoma prieš gamintoją nukreiptam perpirkėjo ieškiniui, kaip tai 1992 m. birželio 17 d. Sprendime *Handte* [C-26/91, Rink. p. I-3967] nusprendė Teisingumo Teismas?“

## Dėl prejudicinių klausimų

### *Pirminės pastabos*

- 15 Savo klausimuose prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad jie teikiami dėl „Bendrijoje susidariusios sutarčių grandinės“. Norint tiksliau apibrėžti šių klausimų turinį, kad į juos būtų galima pateikti naudingą atsakymą, svarbu pažymėti, kad šią formuluotę reikia suprasti kaip reiškiančią skirtingose Europos Sąjungos valstybėse narėse įsteigtų ūkio subjektų sudarytų sutarčių dėl nuosavybės perleidimo seką.
- 16 Kaip išvados 22 punkte nurodė generalinis advokatas, iš Teisingumo Teismui pateiktų pastabų matyti, kad šie klausimai susiję su nacionalinės teisės norma, pagal kurią sutartys paprastai turi tik santykinį poveikį ir saisto tik jas sudariusius asmenis, tačiau perleidžiant nuosavybės teises taikoma šio principo išimtis, t. y. perduoto daikto nuosavybės teisės visiems paskesniems jo įgijėjams perleidžiamos kartu su šių teisių sudedamosiomis dalimis. Prie tokių sudedamųjų dalių priskiriama daikto perpirkėjo teisė reikalauti iš šio daikto tiesioginio ar tarpinio pardavėjo arba gamintojo atlyginti žalą, patirtą dėl šio daikto trūkumų.
- 17 Tokiomis aplinkybėmis, pirma, norint sužinoti, ar reglamento 23 straipsnis taikytinas pagrindinėje byloje nagrinėjamai situacijai, reikia pažymėti, jog pagal šio straipsnio 1 dalį iš esmės pakanka, kad valstybėje narėje būtų vieno kontrahento nuolatinė gyvenamoji vieta ir sutarties sąlygoje dėl jurisdikcijos būtų numatyta valstybės narės teismo jurisdikcija, o tai nagrinėjamu atveju įvykdyta. Be to, neginčijama, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamam teisiniam santykiui būdingas užsienio elementas. Taigi nagrinėjamai situacijai taikytinas reglamento 23 straipsnis.
- 18 Antra, dėl prejudiciniuose klausimuose minimų reglamento nuostatų išaiškinimo pirmiausia reikia priminti, kad, kiek tai susiję su valstybių narių tarpusavio santykiais, reglamentas pakeičia 1968 m. Briuselio konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32), iš dalies pakeistą konvencijomis dėl naujų valstybių narių prisijungimo prie šios konvencijos (toliau – Briuselio konvencija), todėl Teisingumo Teismo pateiktas šios konvencijos nuostatų išaiškinimas taikomas ir šio reglamento nuostatoms, kai šių instrumentų nuostatas galima laikyti lygiavertėmis (be kita ko žr. 2012 m. spalio 25 d. Sprendimo *Folien Fischer ir Fofitec*, C-133/11, 31 punktą).
- 19 Toks yra beveik tapačiai suformuluotų šios konvencijos 17 straipsnio pirmos pastraipos ir reglamento 23 straipsnio 1 dalies atvejis.
- 20 Toks yra ir reglamento 5 straipsnio 1 dalyje pavartotos „bylos dėl sutarties“ sąvokos atvejis; šioje dalyje įtvirtintos nuostatos pakeitimas susijęs tik su ryšio kriterijumi, kuriuo vadovaujantis nustatomas jurisdikciją prekių pirkimo-pardavimo ir paslaugų teikimo sutartims turintis teismas, tačiau likusi šios nuostatos dalis, įtvirtinta Briuselio konvencijoje, liko nepakeista (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 23 d. Sprendimo *Falco Privatstiftung ir Rabitsch*, C-533/07, Rink. p. I-3327, 48–57 punktus).
- 21 Dėl metodo, kuriuo reikėtų vadovautis aiškinant šias dvi nuostatas, Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad Briuselio konvencijos 17 straipsnio pirmoje pastraipoje pavartotą sąvoką „jurisdikciją suteikiantis susitarimas“, atsižvelgiant į šios konvencijos tikslus ir bendrą sistemą, kurie sutampa su reglamento tikslais ir bendra sistema, ir, siekiant užtikrinti vienodą šio instrumento taikymą, reikia aiškinti ne kaip paprastą nukreipimą į vienos ar kitos valstybės vidaus teisę, bet kaip autonomišką sąvoką (žr. 1992 m. kovo 10 d. Sprendimo *Powell Duffryn*, C-214/89, Rink. p. I-1745, 13 ir 14 punktus).
- 22 Remdamasis panašiais motyvais Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Briuselio konvencijos 5 straipsnio 1 punkto sąvoką „byla dėl sutarties“ taip pat reikia aiškinti autonomiškai (be kita ko žr. minėto Sprendimo *Handte* 10 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).

23 Į šias aplinkybes reikia atsižvelgti teikiant prašomą išaiškinimą.

*Dėl pirmojo klausimo*

- 24 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar reglamento 23 straipsnį reikia aiškinti taip, kad tarp daikto gamintojo ir šio daikto pirkėjo sudarytos sutarties sąlygos dėl jurisdikcijos negalima panaudoti prieš trečiąjį asmenį, perpirkėją, kuris yra galutinis šio daikto įgijėjas pagal sutarčių dėl nuosavybės perleidimo, sudarytų tarp skirtingose valstybėse narėse įsteigtų šalių, seką ir nori pareikšti šiam gamintojui ieškinį dėl atsakomybės.
- 25 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad sąlygos dėl jurisdikcijos galiojimui reglamento 23 straipsnio 1 dalyje keliami daugiausia formos reikalavimai, o dėl turinio nurodytas tik vienas reikalavimas šios sąlygos objektui, kad jis turi apimti ryšį su konkrečia teise. Taigi šios nuostatos formuluotėje nenurodyta, ar galima sąlygos dėl jurisdikcijos transmisija ne sutarties šalims ir trečiajam asmeniui, paskesnės sutarties šaliai, perėmusiai visas ar dalį vienos iš pradinės sutarties šalių teisių ir pareigų.
- 26 Tačiau reglamento 23 straipsnio 1 dalyje aiškiai nurodyta, kad ji taikoma tik tais atvejais, kai šalys „yra susitarusios“ dėl teismo. Kaip matyti iš 11 konstatuojamosios dalies, būtent šis šalių valios suderinimas, vadovaujantis valios autonomijos principu, pateisina pirmenybės suteikimą pasirinktam teismui, o ne tam, kuriam byla būtų teisinga remiantis reglamentu.
- 27 Dėl Briuselio konvencijos 17 straipsnio pirmos pastraipos Teisingumo Teismas yra, be kita ko, nusprendęs, kad šia nuostata susiejus sąlygos dėl jurisdikcijos galiojimą su tarp šalių sudarytos „sutarties“ egzistavimu iš teismo, į kurią kreiptasi, reikalaujama pirmiausia išnagrinėti, ar šalys iš tiesų susitarė dėl jam jurisdikciją suteikiančios sąlygos (1997 m. vasario 20 d. Sprendimo *MSG*, C-106/95, Rink. p. I-911, 15 punktas ir jame nurodyta teismų praktika).
- 28 Taigi reglamento 23 straipsnio 1 dalį reikia aiškinti taip, kad, kaip ir Briuselio konvencijos 17 straipsnio pirmą pastraipą siekiamo tikslo atveju, realaus suinteresuotų asmenų pritarimo egzistavimas yra vienas iš šios nuostatos tikslų (žr. minėto Sprendimo *MSG* 17 punktą ir 1999 m. kovo 16 d. Sprendimo *Castelletti*, C-159/97, Rink. p. I-1597, 19 punktą).
- 29 Darytina išvada, kad į sutartį įtraukta sąlyga dėl jurisdikcijos gali sukelti padarinių iš principo tik šios sutarties sudarymui pritarusių šalių tarpusavio santykiams. Kad tokią sąlygą būtų galima panaudoti prieš trečiąjį asmenį, iš principo būtina, kad jis būtų jai pritaręs.
- 30 Tiesa, turinio ir formos reikalavimai, kuriuos įvykdžius trečiasis asmuo gali būti laikomas pritarusiu sąlygai dėl jurisdikcijos, gali įvairuoti, nelygu pradinės sutarties pobūdis.
- 31 Pavyzdžiui, Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad akcininkas, prisijungiantis prie bendrovės steigimo sutarties, laikomas davusiu sutikimą joje numatytai sąlygai dėl jurisdikcijos, nes šis prisijungimas tarp akcininko ir bendrovės bei tarp pačių akcininkų sukuria santykį, kurį reikia laikyti sutartiniu (šiuo klausimu, kalbant apie Briuselio konvencijos 17 straipsnį, žr. minėto Sprendimo *Powell Duffryn* 16–19 punktus).
- 32 Tačiau šios teismų praktikos negalima perkelti santykiui tarp daikto perpirkėjo, nusipirkusio šį daiktą iš tarpinio pardavėjo, ir šio daikto gamintojo. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad šis santykis nepriskirtinas prie srities, kuri Briuselio konvencijos 5 straipsnio 1 punkte įvardyta kaip „bylos dėl sutarties“. Jis nusprendė, kad situacijoje, susiklosčiusioje prekės perpirkėjui pareiškus ieškinį dėl atsakomybės daikto gamintojui, tarp perpirkėjo ir gamintojo nėra jokio sutartinio ryšio, nes pastarasis neprisiėmė jokio sutartinio įsipareigojimo perpirkėjo atžvilgiu (minėto Sprendimo *Handte* 16 punktas).

- 33 Kadangi taikant reglamentą laikytina, jog perpirkėjo ir gamintojo nesieja sutartinis ryšys, darytina išvada, kad jų negalima laikyti „susitarusiais“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 23 straipsnio 1 dalį, dėl teismo, kurio jurisdikcija numatyta pradinėje sutartyje, sudarytoje tarp gamintojo ir pradinio pirkėjo.
- 34 Aišku, dėl jūrų transporto sutarčių Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad į konosamentą įtrauktą sąlygą dėl jurisdikcijos galima panaudoti prieš trečiąją šios sutarties atžvilgiu asmenį, nes pakrovėjas ir vežėjas šią sąlygą pripažino galiojančia, o pagal taikytiną nacionalinę teisę konosamentą turintis trečiasis asmuo pakrovėjo teises ir pareigas perėmė įgydamas šį konosamentą (žr. 1984 m. birželio 19 d. Sprendimo *Russ*, 71/83, Rink. p. 2417, 24 punktą; minėto Sprendimo *Castelletti* 41 punktą ir 2000 m. lapkričio 9 d. Sprendimo *Coreck*, C-387/98, Rink. p. I-9337, 23–27 punktus). Tokiu atveju nacionaliniam teismui, į kurį kreiptasi, nereikia tikrinti, ar šis trečiasis asmuo šiai sąlygai pritarė.
- 35 Tačiau šios teismo praktikos taikymo sritį reikia vertinti atsižvelgiant į labai specifines konosamento savybes, kurios, kaip savo išvados 54 punkte nurodė generalinis advokatas, yra tarptautinės prekybos instrumentas, skirtas reguliuoti santykį, susidarantį bent tarp trijų asmenų, t. y. jūrų transporto vežėjo, prekių siuntėjo arba pakrovėjo ir jų gavėjo. Daugumos valstybių narių teisinėse sistemose, kuriose šis klausimas sureguliuotas tapačiai, konosamentas yra perleidžiamas vertybinis popierius, leidžiantis jo savininkui perleisti gabenamas prekes įgijėjui, kuris tampa visų pakrovėjo teisių ir pareigų vežėjo atžvilgiu turėtoju.
- 36 Atsižvelgdamas būtent į šį konosamento turėtojo ir pakrovėjo pakeičiamumo santykį Teisingumo Teismas nusprendė, kad dėl poveikio, kurį sukelia konosamento įgijimas, išlyga dėl jurisdikcijos tampa privaloma jo turėtojui (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Russ* 25 punktą). Atvirkščiai, kai pagal taikytiną nacionalinę teisę toks pakaitinis santykis nenumatytas, teismas, į kurį kreiptasi, turi patikrinti šio trečiojo asmens pritarimo sąlygai dėl jurisdikcijos realumą (minėto Sprendimo *Coreck* 26 punktas).
- 37 Tačiau, esant sutarčių dėl nuosavybės perleidimo grandinei, tarp pradinio pirkėjo ir perpirkėjo susiklostęs perleidimo santykis nelaikytinas visos sutarties ir visų jame numatytų teisių ir pareigų transmisija. Tokiu atveju sutartiniai šalių įsipareigojimai gali skirtis, nelygu sutartis, todėl perpirkėjo teisės, kurios gali būti panaudotos prieš tiesioginį pardavėją, nebūtinai yra tos pačios, kuriomis gamintojas užmezgė santykius su pradiniu pirkėju (minėto Sprendimo *Handte* 17 punktas).
- 38 Be to, vienodas konosamento perleidimo trečiajam asmeniui padarinių reglamentavimas nacionalinės teisės sistemose kyla ne iš sutartims dėl nuosavybės perleidimo skirtos srities, kurioje susiklostę santykiai tarp gamintojo ir perpirkėjo, atrodo, skirtingai suprantami valstybėse narėse (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Handte* 20 punktą).
- 39 Tokiomis aplinkybėmis, jei galimybė panaudoti prieš perpirkėją tarp gamintojo ir pirmojo pirkėjo sudarytoje pradinėje sutartyje numatytą sąlygą dėl jurisdikcijos būtų vertinama pagal nacionalinę teisę, o tai siūlo *Refcomp* ir Vokietijos ir Ispanijos vyriausybės, valstybėse narėse šis klausimas būtų sprendžiamas skirtingai, ir tai prieštarautų reglamento 2 konstatuojamojoje dalyje nurodytam tikslui suvienodinti jurisdikcijos taisyklės. Toks nukreipimas į nacionalinę teisę taip pat lemtų neapibrėžtumą, nesuderinamą su siekiu užtikrinti numatomumą jurisdikcijos nustatymo srityje, kuri, kaip nurodyta reglamento 11 konstatuojamojoje dalyje, yra vienas iš šio reglamento tikslų.
- 40 Taigi reikia grįžti prie šio sprendimo 21 punkte minėtos bendrosios taisyklės, kad „jurisdikciją suteikiančią sąlygą“ būtina aiškinti autonomiškai ir visiškai atsižvelgiant į valios autonomijos principą, kuriuo grindžiama reglamento 23 straipsnio 1 dalis.
- 41 Atsižvelgiant į visus nurodytus argumentus, į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad reglamento 23 straipsnis aiškintinas taip, kad tarp daikto gamintojo ir šio daikto pirkėjo sudarytos sutarties sąlygos dėl jurisdikcijos negalima panaudoti prieš trečiąją asmenį perpirkėją, kuris yra galutinis šio daikto

įgijėjas pagal sutarčių dėl nuosavybės perleidimo, sudarytų tarp skirtingose valstybėse narėse įsteigtų šalių, seką ir nori pareikšti šiam gamintojui ieškinį dėl atsakomybės, nebent įrodyta, kad šis trečiasis asmuo faktiškai pritarė šiai sąlygai pagal tame straipsnyje nustatytus reikalavimus.

#### *Dėl antrojo klausimo*

- 42 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar nesutartinis pobūdis, minėtame Sprendime *Handte* pripažintas, kiek tai svarbu reglamente įtvirtintų jurisdikcijos taisyklių taikymui, būdingu tiesioginiam ieškiniui, kurį pagal nacionalinę teisę turi teisę pareikšti daikto perpirkėjas šio daikto gamintojui, gali turėti įtakos anksčiau tarp gamintojo ir pirkėjo sudarytos sutarties sąlygai dėl jurisdikcijos.
- 43 Kaip išvados 59 punkte nurodė generalinis advokatas, iš šio klausimo formuluotės matyti, kad jis pateiktas tik tuo atveju, jei į pirmąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai.
- 44 Atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį klausimą, nėra būtina atsakyti į antrąjį klausimą.

#### **Dėl bylinėjimosi išlaidų**

- 45 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

**2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo 23 straipsnį reikia aiškinti taip, kad tarp daikto gamintojo ir šio daikto pirkėjo sudarytos sutarties sąlygos dėl jurisdikcijos negalima panaudoti prieš trečiąjį asmenį perpirkėją, kuris yra galutinis šio daikto įgijėjas pagal sutarčių dėl nuosavybės perleidimo, sudarytų tarp skirtingose valstybėse narėse įsteigtų šalių, seką ir nori pareikšti šiam gamintojui ieškinį dėl atsakomybės, nebent įrodyta, kad šis trečiasis asmuo faktiškai pritarė šiai sąlygai pagal tame straipsnyje nustatytus reikalavimus.**

Parašai.